

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Методичні рекомендації
для студентів 2 та 3 курсів факультету «Соціальний менеджмент»
денної форми навчання

Видавництво НУА

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Методичні рекомендації
для студентів 2 та 3 курсів факультету «Соціальний менеджмент»
денної форми навчання

Харків
Видавництво НУА
2016

УДК 364 (072)
ББК 60.5,86р30
Т11

*Затверджено на засіданні кафедри соціології
Народної української академії.
Протокол № 18 від 21.06.2016*

Автор-упорядник *Н. П. Гога*
Рецензенти: канд. соціол. наук *Т. В. Зверко*
канд. соціол. наук *І. С. Нечитайло*

Методичні рекомендації складені для студентів, які навчаються за спеціальністю «Соціологія». Містять питання для вивчення у кожній темі, перелік літератури, питання для самоконтролю, завдання для самостійної роботи, теми доповідей та повідомлень, форми звітності за темами

Т11 **Теорія** соціальної роботи : метод. рек. для студентів 2 та 3 курсів ф-ту «Соціальний менеджмент» денної форми навчання / Нар. укр. акад., [каф. соціології ; авт.-упоряд. Н.П. Гога]. – Харків : Вид-во НУА, 2016. – 44 с.

Методические рекомендации составлены для студентов, которые обучаются по специальности «Социология». Содержат вопросы для изучения по каждой теме, перечень литературы, вопросы для самоконтроля, задания для самостоятельной работы, темы докладов и сообщений, формы отчетности по темам.

УДК 364 (072)
ББК 60.5,86р30

© Народна українська академія, 2016

ВСТУП

Курс «Теорія соціальної роботи» входить до переліку нормативних дисциплін навчального плану із спеціальності «Соціологія».

Цілями його вивчення є: сприяння підвищенню загальної та педагогічної культури студентів; набуття студентами необхідних теоретичних знань щодо методичних підходів і практичних навичок соціальної роботи, а також принципів функціонування соціальних установ; формування навичок практичної роботи у соціальній сфері.

Завдання курсу:

- ознайомлення з основними напрямками реалізації соціальної роботи;
- вивчення теоретичних положень соціальної роботи;
- засвоєння основних принципів роботи соціальних служб та функцій соціального працівника;
- вивчення структури організації соціальної роботи в Україні, розвинених європейських країнах, США;
- розуміння методології та форм соціальної роботи;
- вивчення основ комунікативної діяльності соціальних працівників;
- засвоєння основних положень кодексу етики соціального працівника;
- розуміння принципів соціальної роботи, формування готовності їх дотримання на підставі загальнолюдських цінностей;
- оволодіння понятійним апаратом теорії соціальної роботи;
- набуття досвіду аналізу професійних проблемних ситуацій соціальної галузі, організації спілкування та взаємодії, прийняття сумісних та індивідуальних рішень, рефлексії діяльності;
- формування навичок практичної соціальної роботи.

Програма курсу розроблена для студентів, чия майбутня професійна діяльність співвідноситься з напрямком роботи «Людина-Людина».

Курс «Теорія соціальної роботи» в професійній підготовці студентів виконує наступні функції:

- загальнокультурну (ознайомлення з культурним спадком в галузі соціальної допомоги, з особливостями соціальної роботи в рамках різних наукових підходів);
- практичну (формування первинних вмінь та навичок допомоги різних соціальним групам);
- виховну (ціннісний самоаналіз, саморозвиток та самовиховання, підвищення мотивації навчання).

ПРОГРАМА КУРСУ

МОДУЛЬ 1. Наукові засади розвитку соціальної роботи

Тема 1. Вступ до соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Соціальна робота як междисциплінарна галузь знань.
2. Поняття за зв'язок соціальної педагогіки та соціальної роботи.
3. Особливості соціальної роботи як наукової дисципліни.
4. Принципи соціальної роботи.
5. Рівні соціальної роботи.
6. Форми соціальної роботи з населенням.

Література

1. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.3-44.
2. Введение в профессию "Социальная работа" : учебное пособие / М.В. Фирсов, Е.Г. Студенова, И.В. Наместникова. – М. : КноРус, 2016. – С.3-27.
3. Кравченко А.И. Социальная работа./ А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – С.4-18, 36-78.
4. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. - Вид. 2-ге, переробл. і доп. - Київ. : Центр учб. л-ри, 2014. – С.3-29.
5. Теория социальной работы : учебное пособие / И.Г. Кузина. – 2-е издание. – М. : Проспект, 2016. – 175 с.

Попрацюйте зі словником:

соціальна робота	клієнт соціальної роботи
соціальна педагогіка	соціалізація
соціальна допомога	інтеріорізація

Питання та завдання для самоконтролю

1. Докажіть, що соціальна робота є междисциплінарною галуззю знань.
2. В чому проявляється зв'язок соціальної роботи та соціальної педагогіки.
3. В чому сутність системи суб'єктів та об'єктів.
4. Виявіть особливості різних форм соціальної роботи з населенням.
5. Розкрийте основні принципи роботи з населенням.
6. Розкрийте види соціальної роботи.

Теми доповідей та повідомлень

1. Соціальне обслуговування як напрямок соціальної роботи.
2. Особливості соціального патронажу.
3. Соціальна профілактика як напрямок соціальної роботи.
4. Особливості соціальної реабілітації.
5. Поняття про клієнта в соціальній роботі.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 2. Еволюція поглядів на соціальну роботу як суспільний феномен і вид діяльності

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Який вплив мало запровадження християнство для розвитку соціальної підтримки у Київській Русі.
2. У чому полягає значення благодійності для розвитку соціальної роботи.
3. Структуру соціальної системи у ХІХ сторіччі.
4. Передумови розвитку соціальної роботи на Україні.
5. Які особливості розвитку соціальної роботи у СРСР.
6. В яких навчальних закладах почали викладати соціальну роботу у Сучасній Україні.

Література

1. История социальной работы : учебное пособие / М.В. Фирсов. – М. : КноРус, 2016. – 395 с.
2. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. - Київ. : Каравела, 2009. - С.45-68.
3. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Звереві, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – К. : Центр учб. л-ри, 2014. – С.30-44.
4. Целых М.П. Возникновение и развитие психоаналитического подхода в социальной работе США / М.П. Целых // Педагогика. – 2012. – № 10. – С. 93-102.
5. Целых М.П. Роль Мэри Ричмонд в истории развития профессиональной социальной работы / М.П. Целых // Педагогика. – 2011. – № 9. - С. 85-94.

Заповнить таблицю.

Керівник держави

Заходи

соціальної

спрямованості у цей період

князь Володимир

князь Ярослав Мудрий

Петро-I

Катерина-II

Олександр-II

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте до яких соціальних негараздів призвела благодійність у Київській Русі.
2. Назвіть особливості опіки над вразливими верстами населення у Запорозькій Січі.
3. У чому є відмінність розвитку соціальної роботи в Україні та Росії.
4. З якими вченими пов'язані перші наукові праці соціальної спрямованості.

Теми доповідей та повідомлень

1. Видатні педагоги та їх вплив на становлення соціальної роботи.
2. Місце Києво-Могилянської академії в процесі становлення соціальної роботи в сучасній Україні.
3. Радянська система соціальної допомоги: достоїнства та недоліки.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 3. Соціальна політика держави як основа діяльності соціального працівника

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Різноманіття понять соціальної політики.
2. Сутність соціальної політики держави, напрямки та пріоритети її здійснення.
3. Поняття, об'єкт та умови реалізації соціальної політики
4. Взаємозв'язок соціальної політики та соціальної роботи
5. Система служб соціальної допомоги населенню.

Література

1. Горбатюк С.Є. Нормативно-правові аспекти забезпечення соціальної роботи на регіональному рівні / С.Є. Горбатюк // Статистика України. – 2007 – № 4. – С. 95-99.
2. Гусак Н. Є. Розвиток законодавства України про соціальну реабілітацію./ Н.Є.Гусак.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. - № 1-2. – С.30-43
3. Лановенко О.А. Надання соціальних послуг уразливим групам населення як компенсаційний процес / О.А. Лановенко // Грані. – 2011. – № 4. – С. 127-130.
4. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.134-174
5. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. - Київ. : Центр учб. л-ри, 2014. - С.86-102

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте поняття соціальної політики.
2. Виявіть взаємозв'язок соціальної політики та соціальної роботи.
3. Зробіть схему системи служб соціальної допомоги різних верстам населення.
4. Охарактеризуйте напрямки соціальної політики.

Теми доповідей та повідомлень

1. Особливості соціальної політика в сучасній Україні.
2. Структура суб'єктів соціальної політики.
3. Законодавче підґрунтя соціальної політика держави.
4. Особливості співвідношення соціальної політики та соціальної роботи.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 4. Зарубіжний досвід соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Особливості соціальної роботи в країнах Північної Америки (США, Канада).
2. Особливості соціальної роботи в країнах Європи (Франція, Швеція, Германія, Норвегія).
3. Розвиток соціальної роботи в країнах СНД.

Література

1. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.150-164.
2. Бауэр Е.А. Социальная работа и социальная педагогика в эпоху глобализации / Е.А. Бауэр, В.П. Борисенков // Педагогика. – 2007. – № 1. – С. 103-108.
3. Социальная политика Швеции : [Учеб. пособие для специалистов соц. работы и студентов, обучающихся по направлению "Социальная работа" / Сост. А. Меллер, А.Я. Некрасов; Ред. совет: В.А. Никитин и др.; В работе над вып. принимали участие: С.А. Птицына и др.]. – М., 2009. – 191 с.
4. Социальная работа в Великобритании : По материалам журн. "Проф. соц. работа" (Великобритания, ноябрь, 2004 г.) / Пер. А. Мандрика // Соц. работа в Україні: теорія і практика. – 2010. – № 2. – С. 171-175.
5. Соціальна робота в Україні / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та ін; за заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – Київ.: Центр навчальної літератури, 2014. – С.15-25
6. Целых М. П. Становление профессионального образования социальных работников в США (конец XIX в. - первая четверть XX в.) / Целых М.П. // Педагогика. – 2010. – № 1. – С. 85-94.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Зробіть порівняльну схему-таблицю особливостей соціальної роботи в країнах Північної Америки та Європи.
2. Наведіть достоїнства та недоліки різних форм фінансування закладів соціальної допомоги у різних країнах світу.
3. Розкрийте особливості процесу професіоналізації соціальної роботи.
4. З чим пов'язують науковці зародження соціальної роботи як фаху.
5. Порівняйте підходи, запропоновані Мері Річмонд, Джейн Адамс, Асісе Саломон.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

МОДУЛЬ 2. Різноманіття методів соціальної роботи

Тема 5. Філософські та соціологічні основи соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Сутність метода соціальної роботи
2. Загальні, загальнонаукові та спеціальні наукові методи
3. Зв'язок теоретичної соціології та соціальної роботи
4. Функції соціології в соціальній роботі
5. Соціально-економічні, соціологічні та організаційні методи.

Література

1. Лановенко О.А. Надання соціальних послуг уразливим групам населення як компенсаційний процес / О.А. Лановенко // Грані. – 2011. – № 4. – С. 127-130.
2. Пеша І. В. Соціальна допомога безпритульним та бездоглядним дітям, що надається закладами та організаціями різного рівня підпорядкування / І.В. Пеша // Укр. соціум. – 2007. – № 5/6. – С. 44-56.
3. Соціальна робота: технологічний аспект : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Авт. кол.: Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Х. та ін.] ; М-во України у справах сім'ї, дітей та молоді. Держ. центр соц. служб для молоді, Ін-т соц. роботи та упр., Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ.: Центр навч. л-ри, 2011. – 351 с.
4. Управлінські аспекти соціальної роботи : Курс лекцій / [Авт.: М.Ф. Головитий (кер. авт. кол.), М.П. Лукашевич, Г.А. Дмитренко та ін.] ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Держ. центр соц. служб для молоді. – Київ., 2012. – 374 с.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Зробіть логічну схему співвідношення філософських, соціологічних, соціально-економічних методів.
2. Перелічіть соціологічні методи, які використовуються в соціальній роботі.
3. Зробіть висновок про найбільш та найменш використовувані методи.

Теми доповідей та повідомлень

1. Особливості загальнонаукового методу дослідження.
2. Особливості спеціально наукових методів.
3. Специфіка соціально-економічних методів.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 6. Психолого-педагогічні засади соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Педагогічні та психологічні методи рішення завдань соціальної роботи.
2. Функції педагогіки та психології в соціальній роботі.
3. Педагогічні принципи та зміст соціальної роботи.
4. Психологічне забезпечення соціальної роботи.
5. Особливості соціально-педагогічної терапії.

Література

1. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.85-93
2. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ. : Центр учб. л-ри, 2014. – С. 101-146.
3. Соціальна робота: технологічний аспект : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Авт. кол.: Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Х. та ін.] ; М-во України у справах сім'ї, дітей та молоді. Держ. центр соц. служб для молоді, Ін-т соц. роботи та упр., Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ. : Центр навч. л-ри, 2011. - С.149-157.

Попрацюйте зі словником:

дидактичні принципи	виховні принципи
соціальний ідеал	соціальне навчання
педагогічна майстерність	перевиховання

Питання та завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте психологічні та педагогічні методи соціальної роботи
2. Запропонуйте шляхи розвитку педагогічної майстерності.
3. Розкрийте взаємозв'язок педагогіки та соціальної роботи.
4. У цьому особливості дидактичних та виховних принципів соціальної роботи.
5. Розкрийте сутність педагогічного змісту соціальної роботи.
6. Які психологічні ролі використовує соціальний працівник у своїй діяльності.

Теми доповідей та повідомлень

1. Методи психодіагностики у соціальній роботі.
2. Сутність методів психологічної консультування та психологічного відбору.

3. Методи формування свідомості.
4. Методи формування соціальної перспективи.
5. Гуманізм як виховний принцип соціальної роботи.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 7. Технології соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Специфіка технологій соціальної роботи.
2. Основні компоненти технологізації.
3. Структура технологій соціальної роботи.
4. Етапи реалізації соціальних технологій.
5. Класифікація соціальних технологій.

Література

1. Мигович І.І. Соціальна робота як професія / І.І. Мигович, В.Ф.Жмир.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2005. – №4. – С.113 - 127
2. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник / за ред. А. Й. Капської. – Київ.: Центр навчальної літератури, 2011. – 252 с.
3. Никитина Н.И. Персоналицированный подход в системе повышения квалификации и дополнительного профессионального образования специалистов социальной сферы / Н.И. Никитина, Т.Э. Галкина // Инновации в образовании. - 2012. - № 6. - С. 13-26.

Попрацюйте зі словником:

технологія соціальної роботи
динамічність

циклічність
дискретність

Питання та завдання для самоконтролю

1. Розробіть практичну програму використання соціальних технологій, використовуючи різні типи соціальних технологій.
2. Зробіть аналіз співвідношення методів та соціальних технологій.
3. Визначте критерії ефективності реалізації соціальних технологій

Заповніть таблицю

№ п/п	Класифікаційний признак технології	Назва технології	Додаткова характеристика

Теми доповідей та повідомлень

1. Інноваційні технології в освіті.
2. Регіональні та місцеві технології сучасної України.
3. Діагностика соціальної роботи.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 8. Соціальна адаптація як механізм соціалізації особистості

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Загальне поняття адаптації та соціальної адаптації.
2. Поняття про особистісний адаптаційний потенціал.
3. Типології адаптації особистості та їх характеристика (А.К.Болотової, М.А.Шабановой, Ч. Моріса, Р.Мертон, Н.Н. Милославової).
4. Стратегії соціальної адаптації.

Література

1. Грись А.М. Сформованість ідентичності як показник успішної соціальної адаптації особистості / А.М. Грись // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2005. – № 4. – С.5 – 17
2. Кравченко А.И. Социальная работа./ А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – 777 с.
3. Маклаков А.Г. Личностный адаптационный потенциал его мобилизация и прогнозирование в экстремальных условиях / А.Г. Маклаков // Психол. журнал. – 2001. – Т.22. – №1. – С.16-24
4. Психология социальной работы : Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальностям психологии / [О.Н. Александрова, О.Н. Боголюбова, Н.Л. Васильева и др.] ; Под общ. ред. М.А. Гулиной. – СПб. и др. : Питер, 2012. – с.18-37.

Попрацюйте зі словником:

адаптація	тип адаптації	
соціальна адаптація	особистісний	адаптаційний
	потенціал	

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте: адаптація – це процес чи результат.
2. Яку містять інформацію показники ОАП.
3. У чому полягає соціально-психологічний зміст соціальної адаптації.

4. Які виділяють типи адаптивні особистості, в чому їх особливості та відмінності один від одного.

МОДУЛЬ 3. Різноманіття теорій в соціальній роботі

Тема 9. Типи теорій і моделей соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Взаємозв'язок теорії та практики соціальної роботи.
2. Класифікація теоретичних моделей соціальної роботи.
3. Структурний підхід до соціальної роботи.
4. Функціональний та діагностичний підходи до соціальної роботи.

Література

1. Введение в профессию "Социальная работа": учебное пособие / М.В. Фирсов, Е.Г. Студенова, И.В. Наместникова. – М. : КноРус, 2016. – 222 с.
2. Кравченко А.И. Социальная работа./ А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – 777 с.
3. Мигович І.І. Соціальна робота як професія / І.І. Мигович, В.Ф.Жмир// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2005. - №4. – С.113 - 128.

Питання та завдання для самоконтролю

1. У чому полягає призначення теорії соціальної роботи.
2. Чим викликана різноманітність теоретичних моделей соціальної роботи.
3. Які теорії об'єднує група психологічних моделей соціальної роботи.
4. Які соціологічні моделі застосовують у практиці соціальної роботи.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 10. Психологічні моделі соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Психодинамічна модель соціальної роботи.
2. Особливості ведення соціальної роботи в рамках когнітивно-біхевіористської моделі.
3. Гуманістично-екзистенційна модель соціальної роботи.
4. Екзистенційний підхід у соціальної роботи.

Література

1. Кравченко А.И. Социальная работа./ А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – С.246-257
2. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.101-124
3. Психология социальной работы: Учебное пособие / О.В. Александрова, О.Н. Боголюбова, Н.Л.Васильева и др.; под общ. ред. М.А. Гулиной. – СПб.: Питер, 2013. – С.9 – 23
4. Розин В. М. Традиционные и современные типы социально-психологического взаимодействия / Розин В.М. // Мир психологии. - 2008. - № 1. - С. 38-47.

Попрацюйте зі словником:

витіснення	перенесення
проекція	контрперенесення
ідентичність	соціальне научиння
соціальне моделювання	реципроктне гальмування

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які психологічні теорії найчастіше використовують у соціальній роботі.
2. У чому полягає сутність психоаналітичної теорії.
3. Яким чином відбувається спілкування згідно з трансактним аналізом.
4. Які ключові техніки пропонує соціальним працівникам психодинамічна модель.
5. Які ключові теорії когнітивного підходу Ви можете назвати.
6. У чому полягають переваги та обмеження застосування у практичній соціальній роботі біхевіористського та когнітивного підходів.
7. Порівняйте основні принципи гуманістичної психології і цінності соціальної роботи.
8. Яким чином можна застосовувати у соціальній роботі основні ідеї логотерапії.

Теми доповідей та повідомлень

1. Форми психологічного захисту.
2. Концепція колективного несвідомого К.Юнга.
3. Концепція психосоціального розвитку людини.
4. Трансактний аналіз Е.Берна.
5. Техніки роботи з клієнтами в психодинамічному підході.
6. Техніки біхевіористського підходу.
7. Поведінковий контракт як самостійна техніка допомоги клієнту.
8. Раціонально-емотивна терапія А.Елліса.
9. Когнітивна терапія А.Бека.

10. Реальнісна терапія В. Грассера.
11. Особливості клієнтоцентрованої терапії.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 11. Соціологічні теорії соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Системно-екологічна модель соціальної роботи.
2. Екологічна модель соціальної роботи.
3. Соціально-радикальна модель
4. Теорія ролей та стигматизація

Література

1. Кабаченко Н., Семигіна Т. Радикальні підходи у соціальній роботі // Соціальна політика і соціальна робота. – 2004. - № 2. – С.112-121.
2. Кравченко А.И. Социальная работа./ А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – С.258-301.
3. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.125-140
4. Теория социальной работы : учебное пособие / И.Г. Кузина. – 2-е издание. – М. : Проспект, 2016. – 175 с.

Попрацюйте зі словником:

несумативність	навички
родинність	екомапа
стигма	дискримінація

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте основні концепції системно-екологічної моделі соціальної роботи.
2. Що належить до головних завдань соціального працівника з погляду системно-екологічної моделі.
3. Складіть соціальну історію своєї сім'ї, відобразивши її функціонування та структуру. Підготуйте графічну схему стосунків у сім'ї.
4. У чому полягають основні ідеї Паоло Фрейда.
5. Які основні концепції охоплює теорія ролей.
6. Що таке стигма та дискримінація, в чому полягає відмінність.

Теми доповідей та повідомлень

1. Концепція життєвого стресу.
2. Концепція протистояння.
3. Концепції ніші та ареалу.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 12. Комплексні моделі соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Кризове втручання.
2. Здійснення інтенсивного догляду.
3. Зосереджена на завданні модель.
4. Сімейна терапія.
5. Психосоціальна терапія.
6. Соціально-педагогічна модель соціальної роботи.

Література

1. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.141-164.
2. Теория социальной работы : учебное пособие / И.Г. Кузина. – 2-е издание. – М. : Проспект, 2016. – 175 с.
3. Щербата Г.М. Соціальна робота: теоретико-методологічні основи та практична значущість / Г.М. Щербата // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. Сер. Соціол. науки. - 2008. - Том11, № 1. - С. 54-60.

Попрацюйте зі словником:

стрес

фрустрація

Конфлікт

Криза

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які ознаки кризи ви можете назвати.
2. Які різновиди допомоги надають при кризовим втручанням.
3. Охарактеризуйте зміст діяльності соціального працівника на різних етапах роботи у зосередженій на завданні моделі.
4. У чому полягає відмінність між психодинамічною та психосоціальною моделлю соціальної роботи.
5. Визначте спільні та відмінні риси теорій та моделей цього модуля.

Теми доповідей та повідомлень

1. Техніки підтримки при кризовим втручанні.
2. Структурна сімейна терапія.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

МОДУЛЬ 4. Роль соціальної роботи в нормалізації відношень між соціально-етичними спільнотами

Тема 13. Портрет соціального працівника та етичні правила його діяльності

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Особливості та характеристика основних напрямків діяльності соціального працівника;
2. Різноманіття функцій соціального працівника;
3. Кодекс етики соціального працівника;
4. Особисті та професійні якості, необхідні для професійної соціальної роботи.

Література

1. Голубенко Т. О. Специфіка професійної підготовки працівників соціальної сфери в контексті вимог Болонського процесу./ Т. О. Голубенко, М. Ю. Миньківська // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. - № 1-2. – С.14-20
2. Ковтунова О.М. Основные этапы формирования имиджа специалиста по социальной работе / О.М. Ковтунова, И.А. Ларионова // PR в образовании. - 2012. - № 4. - С. 42-45
3. Гуменюк Л. Й. Напрями модернізації та підготовки фахівців соціальної роботи в умовах інформаційного суспільства./ Л.Й. Гуменюк.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.21-29
4. Формирование карьерных ориентаций будущих социальных работников в процессе двухуровневой подготовки: монография / Мусина Г. Мазнова Х. – Астрахань : Астраханский ГУ, 2016. – 108 с.
5. Этические основы социальной работы: учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. – М. : Проспект, 2016. – С.64-88

Питання та завдання для самоконтролю

1. Перелічіть основні напрямки та функції діяльності соціального працівника.
2. Визначте критерії професійної придатності спеціаліста з соціальної роботи.

3. Виділіть 10 особистих та 10 професійних якостей необхідних соціальному працівнику, проранжуйте їх та зробіть висновок про найбільш необхідні якості.
4. З яких частин складається кодекс етики соціального працівника.

Теми доповідей та повідомлень

1. Професійні вимоги до соціального працівника.
2. Особливості клієнтів соціальної роботи.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 14. Основи комунікативної діяльності працівника соціальної сфери

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання.

1. Основні поняття теорії мовної комунікації.
2. Правила вступу в контакт.
3. Види слухання.
4. Невербальні засоби спілкування.
5. Мовні тактики переконання

Література

1. Наумов С.А.. Игра как пространство социального взаимодействия и способ представления реальности публичных коммуникаций : проблемы рационального представления / С.А. Наумов // Мир психологии. – 2008. – № 1. – С. 47-59.
2. Розин В. М. Традиционные и современные типы социально-психологического взаимодействия / Розин В.М. // Мир психологии. – 2008. – № 1. – С. 38-47.
3. Теория социальной работы : учебное пособие / И.Г. Кузина. – 2-е издание. М. : Проспект, 2016. – 175 с.
4. Стрельникова Л. Как просить, чтобы не отказали : [Культура общения] / Людмила Стрельникова // Секретарь-референт. – 2008. – № 1. – С. 64-69.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте, які з правил вступу в контакт найбільш потрібні в діяльності соціального працівника.
2. Перелічіть невербальні засоби спілкування, актуальні для соціального працівника.

3. Працюючи в парах, зробіть висновок про найбільш успішні мовні тактики використання.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 15. Особливості консультування в соціальній роботі

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання

1. Цілі та завдання консультування.
2. Напрямки консультативної роботи в системі соціальної роботи.
3. Принципи консультування.
4. Особистісні якості та професійні вміння консультанта.
5. Типові помилки в консультуванні.
6. Етапи консультативної бесіди.
7. Схема соціальної історії клієнта.

Література

1. Байдарова О.О. Рефлексивні компоненти взаємодії соціального працівника і клієнта у процесі соціального втручання / О.О. Байдарова // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2007. – № 4. – С. 4-9.

2. Кабаченко Н.В. Застосування теорії ролей у сучасній практичній соціальній роботі / Кабаченко Н.В., Семігіна Т.В. // *Соц. робота в Україні: теорія і практика.* – 2005. – № 1. – С. 46-55.

3. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Р. Кочюнас. – М.: Академический проспект, 2013. – 345 с.

4. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии / под ред. М. К. Тутушкиной. – СПб. ; Питер, 2015. – С. 73-118.

Попрацюйте зі словником:

емпатія

конгруентність

конкретність

безпосередність

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте чим професійна допомога відрізняється від непрофесійної.
2. Які професійні дилеми можуть стояти перед представниками допомагаючи професій.
3. Проаналізуйте особливості психологічних напрямлень консультування в соціальній роботі. Виявіть їх переваги та недоліки.
4. Складіть соціальну історію клієнта (тестовий варіант).

Теми доповідей та повідомлень

1. Якості ефективного консультанта.
2. Моделі допомоги в консультуванні.
3. Модель консультування М. Херберта.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 16. Основи комунікативної діяльності працівника соціальної сфери

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Актуальність телефонного консультування.
2. Історія становлення телефонного консультування.
3. Задачі телефонного консультування.
4. Принципи телефонного консультування.
5. Напрямки телефонного консультування.
6. Особливості телефонного консультування.
7. Достоїнства та недоліки телефонного консультування.

Література

1. Вайтхед М. Консультирование человека в состоянии горя: модель помощи / М. Вайтхед // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2003. – № 9. – С. 43-49.
2. Климова Ю.А. Консультирование детей в социальной работе / Ю.А. Климова // *Мир психологии.* – 2012. – № 3. – С. 250-258.
3. Солошенко Д.В. Экстренная психологическая помощь. Консультирование / Д.В. Солошенко // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2002. – № 9/10. – С. 17-38; № 1. - С. 61-66.
4. Ткаченко А. С. Психологическое консультирование детей как средство разрешения критических ситуаций / А.С. Ткаченко // *Соц. конфликт.* – 2012. – № 5. – С. 38-51.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Проаналізуйте географія поширення телефонного консультування.
2. Проаналізуйте рівень розвитку телефонного консультування в сучасній Україні.
3. В чому особливість ефекту обмеженої комунікації.
4. Хто з фахівці обов'язково повинен входити у склад бригади телефонних консультантів. Який режим роботи у бригади телефонних консультантів.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

МОДУЛЬ 5. Медико-соціальні основи здоров'я та роль фізичної культури в соціальному захисті людей

Тема 17. Соціальна робота з молоддю

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання.

1. Загальна характеристика молоді як соціальної групи.
2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з молоддю.
3. Основні напрямки соціальної роботи з молоддю.
4. Структура діяльності системи центрів соціальних служб для молоді (ССМ)
5. Соціальна допомога молодим жінкам..

Література

1. Елисеєв О.П. Практикум по психологии личности : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальности "Социальная работа" / О.П. Елисеєв. – 3-е изд., перераб. – СПб. [и др.]: Питер, 2010. – 507 с.
2. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.141-164.
3. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ. : Центр учб. л-ри, 2014. – 254 с.
4. Социальная работа с различными группами населения : учебное пособие / Н.Ф. Басов под ред. и др. – М. : КноРус, 2016. – С.36-48; 76-94.
5. Шевченко В. М. Роль молодіжних організацій у вирішенні соціальних проблем молоді./ В. М. Шевченко // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.116-21

Питання та завдання для самоконтролю

1. Виділіть та порівняйте вікові завдання юнацького віку та власне молодості.
2. У чому особливості вікової субкультури молоді.
3. Виділіть основні небезпеки цього віку.
4. Перелічіть причини та наслідки обмеження інтересів молоді.
5. В чому особливості соціально-проблемного «молодіжного поля».
6. Приведіть практичні приклади заходів для молоді.

Теми доповідей та повідомлень

1. Проблеми вікової типологізації в соціальній роботі.
2. Соціальна робота з дітьми.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 18. Соціальна робота з людьми похилого віку

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Уявлення про старість та старіння.
2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з людьми похилого віку.
3. Методи та технології соціальної роботи з похилими людьми.
4. Організація надання допомоги похилим людям.
5. Приклади діяльності соціальних служб.

Література

1. Герасимова Н. С. Паліативна допомога вдома особам похилого віку. / Н.С. Герасимова // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2013. - № 3-4. – С.97-106
2. Кабаченко Н. Сучасні підходи до соціальної роботи з людьми похилого віку/ Н. Кабаченко, Т. Семигіна // Соціальна політика та соціальна роботи. – 2012. – № 1.
3. Коленіченко Т. І. Вплив адаптаційних механізмів на процес пристосування людини похилого віку до умов нового соціального середовища / Т.І. Коленіченко // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.136-144.
4. Крайг Г. Психологія розвитку. – СПб.: Питер, 2013 – С. 56-78.
5. Социальная работа с различными группами населения : учебное пособие / под ред. Н.Ф. Басова – М. : КноРус, 2016. – С.54-77; 69-94.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Поясніть: старість – це стрес, травма, загаснення чи вершина досягнень.
2. Яким чином процес старіння позначається на само сприйнятті і самопочутті людей похилого віку.
3. Дайте коротку характеристику особливостей вікової структури населення «літнього віку» і соціальної роботи з нею.
4. У чому полягає проблема обов'язків соціальної роботи з літніми та старими людьми.
5. Використовуючи методологічну технологію в галузі соціальної роботи, розробіть конкретну технологію роботи з визначеною групою клієнтів літнього і похилого віку.

6. У чому полягає соціальна реабілітація людей похилого віку.
7. Визначте заходи для подолання соціальної ізоляції людей похилого віку.

Теми доповідей та повідомлень

1. Соціальна робота з людьми зрілого віку.
2. Соціальна реабілітація людей похилого віку.
3. Типи пристосування до старості.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 19. Соціальна турбота про побут та працевлаштування інвалідів та малозабезпечених верств населення

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Поняття інвалідності та її види.
2. Державні органи України, які Государственные органы Украины, здійснюючи підтримку та захист інвалідів.
3. Суспільні організації інвалідів.
4. Працевлаштування, освіта та професійна підготовка інвалідів.
5. Система соціального захисту інвалідів.
6. Соціальна робота з дітьми інвалідами.

Література

1. Быков Д.А. Опыт создания реабилитационного комплекса для детей с ограниченными возможностями / Д.А. Быков // Педагогика. – 2007. – № 6. – С. 27-31.
2. Бурова Г.В. Интеграция в общество как фактор социальной стабильности для людей с функциональными ограничениями / Г.В. Бурова // Грані. – 2009. – № 3. – С. 97-101
3. Кучеровський О.К. Соціально-психологічні дослідження проблем людей з особливими потребами / О.К. Кучеровський // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2012. – № 2. – С. 99-109.
4. Мирошніченко Н.О. Законодавча база України як соціально-правова умова забезпечення рівних можливостей молоді з функціональними обмеженнями/ Н.О. Мирошніченко. - Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – Харьков . – 2005 г. – № 4 – С.58-67.
5. Про становище інвалідів в Україні та основи державної політики щодо вирішення проблем громадян с особливими потребами: Державна доповідь. – Київ., 2012.

6. Социальная работа с инвалидами : учебное пособие / Н.Ф. Басов под ред. и др. – М. : КноРус, 2012. – 399 с.

7. Стоялова О.В. Интеграція дітей та молоді з функціональними обмеженнями у суспільство / О.В. Стоялова // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3. – С. 119-125.

Зробіть аналіз соціальної ситуації

Клієнтці 65 років, дорослий син (27 років) майже не виходить із дому через глибоку розумову відсталість. Нещодавно помер чоловік, і жінка стурбована майбутнім свого сина: якщо їй трапиться померти раптово, то сина обманним шляхом можуть позбавити житла, адже родичів чи добрих знайомих у неї немає. Вони мешкають у двокімнатній квартирі, жінка готова заповісти її тому, хто гарантує пожиттєвий догляд за сином, але боїться бути ошуканою.

Питання та завдання для самоконтролю.

1. В чому полягають перешкоди на шляхи соціальної інтеграції людей з функціональними обмеженнями.
2. Порівняйте форми, методи і технології, які використовують різні соціальні служби у роботі з інвалідами.
3. Охарактеризуйте сутність соціальної роботи з людьми, які мають функціональні обмеження.
4. Чому люди з функціональними обмеження часто потребують представництва своїх інтересів.
5. Проаналізуйте сутність соціальної габілітації та реабілітації людей із різного роду функціональними обмеженнями.

Теми доповідей та повідомлень

1. Загальна характеристика соціальної роботи з малозабезпеченими верстами населення.
2. Проблеми поле малозабезпеченої категорії громадян.
3. Шляхи соціальної допомоги малозабезпечених верстам населення.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 20. Соціальна робота з обдарованими дітьми

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Характеристика творчої обдарованості дитини.
2. Ознаки обдарованості дитини.
3. Типології обдарованості.

4. Особливості творчої обдарованості та її проблеми у дитини.
5. Соціально-педагогічна робота з обдарованими дітьми та їх батьками.
6. Методи вивчення соціальним педагогом творчої дитини.

Література

1. Социальная работа с различными группами населения : учебное пособие / под ред Н.Ф. Басова. – М. : КноРус, 2016. – С.364-382
2. Яременко Л. Л. Розвиток обдарованої дитини в позашкільній освіті: проблема визначення./ Л.Л. Яременко // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.122-131.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які функції й обов'язки соціального педагога в роботі з обдарованими дітьми.
2. Охарактеризуйте завдання соціального педагога в роботі з обдарованими дітьми.
3. Дайте характеристику методам вивчення дитячої обдарованості.
4. Проаналізуйте напрямки, форми й методи розвитку обдарованості дитини.
5. Яку проблеми в підготовці соціального педагога до роботи з обдарованими дітьми ви вважаєте найбільш важливими. Обґрунтуйте їх важливість.

Теми доповідей та повідомлень

1. Діти «індіго»
2. Методи діагностики обдарованості для психологів.
3. Тренінгові методики виявлення й розвитку обдарованості.
4. Артотерапія в роботі з обдарованими дітьми.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

МОДУЛЬ 6. Соціальна робота з дезадаптивними групами людей

Тема 21 Девіантна поведінка як проблема соціальної роботи

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Поняття соціальної реабілітації дітей з девіантною поведінкою.
2. Соціально-педагогічні завдання та функції соціальної реабілітації
3. Фактори посилення девіації дітей та підлітків.
4. Програма соціальної реабілітації.
5. Форми прояву девіації.

Література

1. Селиванова О.А. Взаимодействие социального педагога с детьми "группы риска" / О.А. Селиванова, В.В. Фалько // Педагогика. – 2006. – № 6. – С. 58-62.

2. Соціальна робота: технологічний аспект/ за ред. А.Й. Капської. – К.: центр навчальної літератури, 2004. – С.215-227.

3. Черкасова И. О реабилитации подростков в лечебно-профилактическом учреждении / И. О. Черкасова // Alma mater (Вестн. высш. шк.). – 2006. – № 9. – С. 43-45.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте форми прояву особистістю девіантної поведінки.
2. Визначте суть соціальної реабілітації.
3. Окресліть етапи соціально-реабілітаційної роботи и визначити її зміст.
4. Розкрийте зміст організаційного аспекту соціальної реабілітації підлітків і молоді, схильних до девіантної поведінки.

Теми доповідей та повідомлень

1. Соціальна робота з людьми, що мають психічні розлади.
2. Особливості діагностики девіантної поведінки у дітей та молоді.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 22. Соціальна робота з проблемними сім'ями

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Поняття та види взаємовідношень у сім'ї.
2. Дисфункціональні (неблагополучні сім'ї)
3. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з дисфункціональними сім'ями.
4. Методи та технології соціальної роботи.
5. Організація надання допомоги.
6. Практичні приклади соціальної роботи з сім'ями.

Література

1. "Знову до роботи: реінтеграція матерів і батьків до професійного життя після відпустки по догляду за дитиною" реалізація проекту за перший квартал 2014 р. / Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1– 2. – С.210-2014

2. Макаренко О. М. Специфіка психоемоційних станів дорослої особистості після розлучення / О. М. Макаренко, А. О. Андрейчева, Ю. Ю. Король, Н. М. Царук // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 168-176. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4_22.

3. Панченко М. В. Особливості забезпечення права дитини на самозахист від неналежного батьківського виховання в процесі професійної підготовки соціальних правозахисників. / М.В. Панченко // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2013. – № 3-4. – С.49-57

4. Пінчук І.М. Соціальний компонент реалізації права дитини на сімейне виховання / І.М. Пінчук // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2005. – № 4. – С. 89-97.

5. Пінчук І.М. Проблемні сім'ї: діти і батьки / Ю.М. Якубова, О.Г. Антонова-Турченко, Г.В. Святненко, М.М. Московка ; Укр. ін-т соц. дослідж.; [Пер. з англ. В.О. Злобіна]. – Київ. : [Студцентр], 2010. – 137 с.

6. Рєпнова Т.П. Соціальний патронаж сім'ї : [модель роботи соц. психолога в навч. закл.] / Т.П. Рєпнова // Практ. психологія та соц. робота. – 2008. – № 10. - С. 15-31.

7. Сімейне законодавство України : Зб. законодав. та підзакон. актів: (Станом на 1 лют. 2003 р.) / [Упоряд. М.І. Камлик]. – Київ. : Атіка, 2013. – 512 с.

8. Трубавіна І. М. Програма корекційної роботи з дорослими особами, які вчинили насильство в сім'ї./ І.М. Трубавіна // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. - № 1-2. – С.139-148.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Розкрийте передумови виникнення дисфункціональних сімей.
2. які види сімей можна віднести до неблагополучних.
3. Розкрийте основні завдання соціальної роботи з неблагополучними сім'ями.
4. У чому полягає сутність соціального супроводу неблагополучної сім'ї
5. У чому полягає мета сімейного консультування.
6. Порівняйте соціальні послуги та форми роботи із неблагополучними сім'ями у різних соціальних закладах.

Теми доповідей та повідомлень

1. Життєвий цикл сім'ї
2. Метод батьківських груп.
3. Роль і місце матері у виховання дитини.
4. Особливості розвитку молоді сім'ї
5. Соціально-психологічні проблеми сімейного насилля над дітьми.
6. Цикл насильства у сім'ї.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 23. Соціальна робота з дітьми, які залишились без піклування батьків

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Сирітство та безоглядність як соціальне явище.
2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи.
3. Методи та технології соціальної роботи.
4. Організація надання допомоги.
5. Практичні принципи діяльності соціальних служб.

Література

1. Абашин А. Подготовка кадров к работе с безнадзорными несовершеннолетними / А. Абашин // Высш. образование в России. – 2006. – № 11. – С. 143-145.

2. Верениця О. Соціально-психологічні проблеми дітей у родинах нелегальних трудових мігрантів/ О. Верениця, О. Макаренко // Соціальна політика і соціальна робота. – 2006. – № 2-3. – С. 23-45.

3. Головка Н.І. Профілактичні заходи протиправної поведінки неповнолітніх / Н. І. Головка // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 81-88. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4_12

4. Комаров В. Некоторые особенности подготовки педагогических кадров для работы с детьми-сиротами и детьми, оставшимися без попечения родителей / В. Комаров // Alma mater (Вестн. высш. шк.). – 2005. – № 1. – С. 20-26.

5. Павлик Н.П. Безпритульність як феномен постмодерністського суспільства / Н.П. Павлик // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2014. – № 1. – С. 36-41.

6. Пеша І. В. Соціальна допомога безпритульним та бездоглядним дітям, що надається закладами та організаціями різного рівня підпорядкування / І.В. Пеша // Укр. соціум. – 2007. – № 5/6. – С. 44-56.

7. Пінчук І.М. Соціальний компонент реалізації права дитини на сімейне виховання / І.М. Пінчук // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2015. – № 4. – С. 89-97.

8. Стельмах С.С. Особливості процесу соціалізації дітей трудових мігрантів / С. С. Стельмах // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 133-141. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4_18.

Попрацюйте зі словником:

соціальна сирота
опіка

усиновлення
Прийомна сім'я

Питання та завдання для самоконтролю

1. У чому полягає відмінність між поняттями «дитина-сирота» та «дитина, що залишилась без піклування батьків». Кого вважають соціальними сиротами.
2. Які причини зростання в Україні кількості дітей, які залишилися без батьківського піклування.
3. У чому може полягати роль соціального працівника у соціальному супроводі прийомних батьків та батьків вихователі дитячих будинків сімейного типу.
4. Назвіть відомі форми роботи з вихованцями шкіл-інтернатів.
5. У чому полягає роль соціального працівника у допомозі дітям вулиці.
6. Дайте порівняльну характеристику різних форм опіки дітей-сиріт.
7. Запропонуйте шляхи подолання соціального сирітства в Україні.

Теми доповідей та повідомлень

1. Шлях дитини на вулицю.
2. Причини появи соціального явища – «діти вулиці».
3. Теоретичні основи вуличної соціальної роботи.
4. Методи вуличної соціальної роботи.
5. Робота з громадськістю за місцем проживання.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

Тема 24. Соціальна робота з бездомними

При вивченні теми слід звернути увагу на такі питання:

1. Бездомність та її причини.
2. Загальні підходи та принципи роботи з бездомними людьми.
3. Методи і технології соціальної роботи з бездомними.
4. Організація надання допомоги бездомним.
5. Практичні приклади діяльності соціальних служб.

Література

1. Венгрежаноська О. Соціальна підтримка безпритульних // О. Венгрежаноська, С. Кості // Соціальна політика та соціальна робота. – 2012. – № 2. – С.38-47.

2. Кабаченко Н. Система підтримки та допомоги бездомним / Н. Кабаченко // Соціальна політика і соціальна робота. – 2003. - №1. – С.61-73.

3. Кабаченко Н. Кого і як залучено до роз'язання проблем бездомних в США / Н.Кабаченко // Соціальна політика і соціальна робота. – 2006. – № 2-3. – С.129-136.

4. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. – С.157-174

Попрацюйте зі словником

бездомні

маргинально поселені

бездахові та безпритульні

Питання та завдання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст поняття «бездомність».
2. Чим важливе у соціальній роботі з бездомними людьми налагодження контактів з різними службами.
3. Яка фаза процесу надання допомоги бездомним людям є найскладнішою.
4. Які заклади та послуги для бездомних людей поширені за кордоном. Які з них варто розвивати в Україні.

Форми звітності

Подання конспекту з теми в робочому зошиті; написання тестових завдань; співбесіда; ведення словника; виступ на занятті за обраною темою.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента передбачає: роботу із основною літературою; пошук та опрацювання додаткової літератури; конспектування, складання тез; кодування інформації (складання схем, таблиць, графіків); написання рефератів, доповідей, звітів; виступ із повідомленнями на семінарських заняттях; виконання вправ (у курсі “Теорія соціальної роботи” – аналіз соціальних ситуацій, презентацій); виконання письмових контрольних робіт; виконання модульних тестових завдань, завдань за допомогою ЕОМ.

В ході роботи над певною темою в межах модулю доцільно працювати в такій послідовності:

1. З’ясувати місце теми у модулі, встановити зв’язок з попередньою темою, визначити питання для опрацювання.
2. Добрати основну та допоміжну літературу.
3. Прочитати та проаналізувати літературу, викласти зміст теми у вигляді конспекту у робочому зошиті.
4. З’ясувати зміст основних понять, що вивчаються в межах теми, й зафіксувати його у довідковій літературі.
6. Відповісти на питання для самоконтролю та виконати відповідні завдання.
7. Обрати тему для доповіді на семінарському занятті й підготувати виступ.
8. Виконати індивідуальне завдання за модулем навчальної дисципліни.

При опрацюванні літератури слід порівняти погляди різних дослідників на розв’язання певної проблеми. В ході конспектування доцільно скористатися схемами й таблицями, запропонованими науковцями, або самостійно закодувати інформацію.

У разі необхідності радимо звернутися до викладача за консультацією.

ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Виконання студентом індивідуальних завдань є обов'язковою умовою для складання заліку та допуску до іспиту з курсу “Теорія соціальної роботи”.

Вивчення першого модулю та другого модулів передбачає підготовку доповіді за однією з тем лекційних занять. Виконання даного завдання може стати підґрунтям для подальшого проведення науково-дослідної роботи.

В результаті роботи за третім та четвертим модулем слід підготувати реферат за одним з питань в межах тем, які вивчаються. Назву та зміст реферату доречно з'ясувати з викладачем. Робота передбачає аналіз 7–9 першоджерел. Обсяг реферату – 10–12 сторінок. На практичному занятті відбувається захист реферату. Автори змістовних робіт отримують додаткові бали.

При роботі за п'ятим та шостим модулем необхідно підготувати презентацію одного з практичних напрямків соціальної роботи.. Зміст презентації доцільно обговорити з викладачем. Презентація передбачає підготовку невеличкої доповіді, презентаційне оформлення виступу (підготовка роздаткового матеріалу, комп'ютерна презентація тощо), його подальше обговорення.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

МОДУЛЬ 1. Наукові засади розвитку соціальної роботи.

1. Актуальність проблем соціальної роботи на сучасному етапі розвитку українського суспільства.
2. Хрещення Русі та його вплив на розвиток добродійності.
3. Соціальна робота в післяреволюційний та радянський періоди.
4. Особливості соціальної роботи в Канаді.
5. Особливості соціальної роботи во Франції.
6. Особливості соціальної роботи в Швеції.
7. Соціальне страхування як напрямок соціальної політики держави.
8. Перспективи розвитку соціальної роботи в Україні.

МОДУЛЬ 2. Різноманіття методів соціальної роботи.

1. Педагогічні шляхи та засоби соціального розвитку особистості
2. Моделі соціалізації особистості в соціальної роботи.
3. Поняття про особистісний адапційний потенціал.
4. Проблеми дезадаптації особистості.
5. Стратегії соціальної адаптації.
6. Особливості соціальної реабілітації як соціальної технології.

МОДУЛЬ 3. Різноманіття теорій в соціальній роботі.

1. Гуманістично-екзистенційна модель соціальної роботи.
2. Соціально-радикальна модель соціальної роботи.
3. Особливості психосоціальної терапії
4. Сучасний структурний підхід в соціальній роботі.
5. Особливості мультимодальної терапії
6. Поняття по терапевтичну когнітивну оцінку

МОДУЛЬ 4. Роль соціальної роботи в нормалізації відношень між соціально-етичними спільнотами.

1. Професійна компетентність соціального працівника.
2. Перспективи розвитку телефонного консультування в Україні.
3. Структура особистісного потенціалу соціального працівника.
4. Особливості освіти у галузі соціальної роботи.
5. Місце служби «Гайденс» у структурі соціальної роботи.
6. Особливості професії телефонного консультанта.

МОДУЛЬ 5. Медико-соціальні основи здоров'я та роль фізичної культури в соціальному захисті людей.

1. Соціальна робота з військово службовцями.
2. Соціальна робота з клієнтами зрілого віку.
3. Соціальний захист інтересів жінок.
4. Міграція як проблема соціальної роботи.
5. Соціально-педагогічна допомога молодій сім'ї.
6. Групові та масові форми соціальної роботи.
7. Спорт як напрямок роботи з інвалідами.

МОДУЛЬ 6. Соціальна робота з дезадаптивними групами людей

1. Соціальна реабілітація дітей з девіантною підготовкою.
2. Соціальна робота з людьми, що мають психічні розлади.
3. Соціальна робота з людьми, що живуть із ВІЛ/СНІДОМ.
4. Соціальна робота з людьми, що зазнали насильства в сім'ї
5. Поняття про феномен пост травматичного стресового розладу.
6. Соціальна робота у місцях позбавлення волі.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (3 семестр)

1. Соціальна робота: сутність та завдання.
2. Виникнення та розвиток соціальної роботи .
3. Соціальна робота в дореволюційний та радянський періоди.
4. Розвиток соціальної роботи на Україні.
5. Місце соціальної роботи в системі наукового знання.
6. Система суб'єктів та об'єктів соціальної роботи.
7. Соціальна допомога як підґрунтя соціальної роботи.
8. Соціальне страхування як напрямок соціальної політики
9. Загальні та спеціальні принципи соціальної роботи.
10. Рівні соціальної роботи.
11. Соціальна політика держави, як основа діяльності соціальних працівників.
12. Взаємозв'язок соціальної політики та соціальної роботи
13. Умови реалізації соціальної політики держави.
14. Система служб соціальної допомоги населенню.
15. Законодавче підґрунтя соціальної роботи.
16. Особливості розвитку соціальної роботи в США та Канаді.
17. Особливості розвитку соціальної роботи в Німеччині.
18. Особливості розвитку соціальної роботи в Норвегії.
19. Особливості розвитку соціальної роботи во Франції.
20. Особливості розвитку соціальної роботи в Швеції.
21. Методи вивчення особистості в соціальній роботі.
22. Зв'язок теоретичної соціології та соціальної роботи.
23. Педагогічні методи в соціальній роботі.
24. Педагогічні методи рішення завдань в соціальній роботі.
25. Психологічні методи в соціальній роботі.
26. Психологічне забезпечення соціальної роботи.
27. Функції психології в соціальній роботі.
28. Специфіка технологій в соціальній роботі.
29. Класифікація технологій в соціальній роботі.
30. Етапи реалізації соціальних технологій.
31. Адміністративні та соціально-економічні методи в соціальній роботі.
32. Типологія адаптації особистості.
33. Поняття та стратегія адаптації особистості.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (5 семестр)

1. Основні напрямки соціальної роботи з молоддю.
2. Політика держави по відношенню по соціальної роботи з молоддю.
3. Моделі та форми допомоги родині.
4. Поняття та види взаємовідношень у родині.
5. Особливості життєвого циклу родини.
6. Різноманіття стилів відношень у родині.
7. Особливості соціальної роботи в ситуації розводу.
8. Особливості методу батьківських груп в соціальній роботі.
9. Поняття інвалідності та її види.
10. Суспільні організації інвалідів.
11. Державна політика в сфері соціальної роботи з інвалідами.
12. Спорт як основний напрямок соціальної роботи з інвалідами.
13. Особливості соціальної роботи з батьками дітей-інвалідів.
14. Соціально робота з дітьми-інвалідами.
15. Психологічні методи роботи з дітьми, яки пережили насильство.
16. Психологические методы работы с детьми, пережившими насиллие.
17. Особливості соціальної допомоги безробітним громадянам.
18. Психологічний стан безробітних..
19. Поняття безпритульності та її причини.
20. Поняття та характеристика «дітей вулиць».
21. Напрямки соціальної роботи з «дітьми вулиць».
22. Особливості соціального захисту жінок.
23. Особливості соціальної роботи з обдарованими дітьми.
24. Особливості творчої обдарованості та її проблеми у дитини.
25. Понятие бездомности и ее причины.
26. Особливості соціальної роботи з мігрантами.
27. Особливості соціальної роботи з учасниками воєнних конфліктів.
28. Феномен постравмативного стресового розладу.
29. Особливості соціальної роботи с дітьми, що залишились без піклування батьків.
30. Соціальна робота з людьми, які живуть з ВІЛ/СНІДОМ.
31. Соціально робота з людьми, які мають психічні розлади.
32. Загальні принципи та підходи соціальної роботи з похилими людьми.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ (4 семестр)

1. Соціальна робота: сутність та завдання.
2. Виникнення та розвиток соціальної роботи .
3. Соціальна робота в дореволюційний та радянський періоди.
4. Розвиток соціальної роботи на Україні.
5. Місце соціальної роботи в системі наукового знання.
6. Система суб'єктів та об'єктів соціальної роботи.
7. Соціальна допомога як підґрунтя соціальної роботи.
8. Соціальне страхування як напрямок соціальної політики
9. Загальні та спеціальні принципи соціальної роботи.
10. Рівні соціальної роботи.
11. Соціальна політика держави, як основа діяльності соціальних працівників.
12. Взаємозв'язок соціальної політики та соціальної роботи
13. Умови реалізації соціальної політики держави.
14. Система служб соціальної допомоги населенню.
15. Законодавче підґрунтя соціальної роботи.
16. Особливості розвитку соціальної роботи в США та Канаді.
17. Особливості розвитку соціальної роботи в Германії.
18. Особливості розвитку соціальної роботи в Норвегії.
19. Особливості розвитку соціальної роботи во Франції.
20. Особливості розвитку соціальної роботи в Швеції.
21. Методи вивчення особистості в соціальній роботі.
22. Зв'язок теоретичної соціології та соціальної роботи.
23. Педагогічні методи в соціальній роботі.
24. Педагогічні методи рішення завдань в соціальній роботі.
25. Психологічні методи в соціальній роботі.
26. Психологічне забезпечення соціальної роботи.
27. Функції психології в соціальній роботі.
28. Специфіка технологій в соціальній роботі.
29. Класифікація технологій в соціальній роботі.
30. Етапи реалізації соціальних технологій.
31. Адміністративні та соціально-економічні методи в соціальній роботі.
32. Типологія адаптації особистості.
33. Поняття та стратегія адаптації особистості.
34. Портрет соціального працівника: особистісні та професійні якості.
35. Кодекс етики соціального працівника.
36. Умови діяльності соціального працівника.
37. Посадові обов'язки соціального працівника.
38. Функції соціального працівника.
39. Професійні ролі соціального працівника.
40. Вербальне та невербальне спілкування: загальна характеристика та специфіка використання в діяльності соціального працівника.

41. Специфіка професій типу «людина-людина». Психологічні вимоги до представників цього типу професій.
42. Соціальні погляди П.Фрейдера «Педагогика пригноблених».
43. Основи комунікативної діяльності працівника соціальної галузі.
44. Принципи діяльності соціально-педагогічної служби «Гайденс».
45. Особливості консультування в соціальній роботі.
46. Схема соціальної історії клієнта
47. Етапи консультативної бесіди.
48. Типові помилки консультування в соціальній роботі.
49. Особливості соціально-педагогічної терапії.
50. Телефонне консультування: завдання, принципи, достоїнства, недоліки.
51. Особливості професії телефонного консультанта.
52. Психодинамічна модель соціальної роботи.
53. Когнітивно-біхевіористська модель соціальної роботи.
54. Гуманістично-екзистенційна модель соціальної роботи.
55. Системно-екологічна модель соціальної роботи.
56. Соціально-радикальна модель.
57. Теорія ролей та стигматизації.
58. Кризове втручання та зосереджена на завданні модель.
59. Особливості соціальної реабілітації як напрямку соціальної роботи
60. Особливості соціальної профілактики як напрямку соціальної роботи
61. Особливості соціального обслуговування як напрямку соціальної роботи
62. Поняття та напрямки держави «Загального добробуту»
63. Особливості діяльності благодійних фондів

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Введение в профессию "Социальная работа": учебное пособие / М.В. Фирсов, Е.Г. Студенова, И.В. Наместникова. – М. : КноРус, 2016. – 222 с.
2. Дікова-Фаворська О.М. Специфічні групи осіб з обмеженими можливостями здоров'я у фокусі соціології : [монографія] / О.М. Дікова-Фаворська. – Житомир : Полісся, 2009.- 453 с.
3. История социальной работы : учебное пособие / М.В. Фирсов. – М. : КноРус, 2016. – 395 с.
4. Кравченко А.И. Социальная работа / А.И. Кравченко. – М. : КноРус, 2016. – 777 с.
5. Лісовський П. М. Теоретико-методологічні основи соціальної роботи: реалії та перспективи / П.М. Лісовський.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2013. – № 1-2. – С.34-40
6. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – Київ. : Каравела, 2009. - 367 с.
7. Механізми взаємодії органів державної влади та неурядових організацій у протидії жорсткому поводженню з дітьми : Навч.-метод. посіб. / [О.В. Бовть, Л.С. Волинець, Т.Э. Деревянко та ін.]; За ред. Левченко К.Б., Трубавінії І.М.] ; Харк. нац. ун-ту внутріш. справ. Кіровоград. юр. ін-т, Міжнар. жін. правозахис. центр "Ла Страда-Україна". – К. : Юрисконсульт, 2005. – 452 с.
8. Основы социальной работы: учебник для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальности "Социальная работа" / [П.Д. Павленок, А.А. Акмалова, О.А. Аникеева и др. ; отв. ред. П.Д. Павленок]. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 559 с.
9. Психология социальной работы : Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальностям психологии / [О.Н. Александрова, О.Н. Боголюбова, Н.Л. Васильева и др.] ; Под общ. ред. М.А. Гулиной. – СПб. и др. : Питер, 2012. – 350 с.
10. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О.В. Аніщенко, О.В. Безпалько, З.П. Бондаренко та ін.] ; за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової ; М-во освіти і науки України, Луган. держ. ун-ту ім. Івана Франка, Християн. дитячий фонд. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – К. : Центр учб. л-ри, 2014. – 254 с.
11. Соціальна робота: технологічний аспект : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Авт. кол.: Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Х. та ін.] ; М-во України у справах сім'ї, дітей та молоді. Держ. центр соц. служб для молоді, Ін-т соц. роботи та упр., Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Центр навч. л-ри, 2011. – 351 с.

12. Социальная работа с инвалидами : учебное пособие / Н.Ф. Басов под ред. и др. – М. : КноРус, 2012. – 399 с.

13. Социальная работа с различными группами населения : учебное пособие / Н.Ф. Басов под ред. и др. – М. : КноРус, 2016. – 528 с.

14. Теория социальной работы : учебное пособие / И.Г. Кузина. – 2-е издание. – М. : Проспект, 2016. – 175 с.

15. Тюття Л.Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л.Т. Тюття, І.Б. Іванова ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 574 с.

16. Этические основы социальной работы : учебное пособие / М.Н. Коньгина, Е.Б. Горлова. – М. : Проспект, 2016. – 160 с.

Допоміжна

1. Бурова Г.В. Інтеграція в суспільство як фактор соціальної стабільності для людей з функціональними обмеженнями / Г.В. Бурова // Грані. – 2009. – № 3. – С. 97-101

2. ВІЛ/СНІД: політика, профілактика, догляд : Метод. посіб. до курсу / [Дарина Богдан, Ірена Грига, Ірина Зубець, Світлана Філь; Упоряд. Валерій Левченко]; За ред. Тетяни Семигіної ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад." та ін. – К. : Києво-Могилян. акад., 2006.

3. Віннікова Л.В. Проблеми надання соціальної допомоги біженцям в Україні та великої Британії. [Електронний документ]: file:///C:/Users/rp/Downloads/Znpkhist_2013_1_13.pdf

4. Волонтерское движение: прошлое и настоящее : учебное пособие / И.А. Потапова, Г.Р. Джумагалиева. – Астрахань : Астраханский ГУ, 2016. – 67 с.

5. Герасимова Н. С. Паліативна допомога вдома особам похилого віку. / Н.С. Герасимова // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2013. - № 3-4. – С.97-106

6. Голубенко Т. О. Специфіка професійної підготовки працівників соціальної сфери в контексті вимог Болонського процесу./ Т. О. Голубенко, М. Ю. Миньківська // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.14-20.

7. Гуменюк Л. Й. Напрями модернізації та підготовки фахівців соціальної роботи в умовах інформаційного суспільства. / Л.Й. Гуменюк.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.21-29

8. Гусак Н. Є. Розвиток законодавства України про соціальну реабілітацію./ Н.Є.Гусак.// Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.30-43

9. Корнилова М.В. Особенности социального обслуживания граждан пожилого возраста и инвалидов / М.В. Корнилова // Социол. исслед. – 2011. – № 8. – С. 94-97.

10. Лановенко О.А. Надання соціальних послуг уразливим групам населення як компенсаційний процес / О.А. Лановенко // Грані. – 2011. – № 4. – С. 127-130.
11. Майорова-Щеглова С. Н. О преподавании курса "Теория и практика социальной работы" / Светлана Николаевна Майорова-Щеглова, Наталья Ильинична Белова // Социол. исслед. – 2009. – № 8. – С. 120-126.
12. Макарова Ю.В. Формирование исследовательской культуры у будущих социальных работников / Ю.В. Макарова // Alma mater (Вестн. высш. шк.). – 2012. – № 2. – С. 61-64.
13. Никитина Н.И. Персонифицированный подход в системе повышения квалификации и дополнительного профессионального образования специалистов социальной сферы / Н.И. Никитина, Т.Э. Галкина // Инновации в образовании. – 2012. – № 6. – С. 13-26.
14. Макаренко О. М. Специфіка психоемоційних станів дорослої особистості після розлучення / О. М. Макаренко, А. О. Андрейчева, Ю. Ю. Король, Н. М. Царук // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 168-176. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4_22.
15. Папанова О.А. Синдром эмоционального выгорания у студентов - будущих социальных работников и способы его профилактики / О.А. Папанова // Высш. образование сегодня. – 2008. – № 9. – С. 48-53.
16. Пасічніченко С. В. Соціальний захист молоді у сфері працевлаштування як знаряддя реалізації державної політики зайнятості. – С. 151-161.// С.В. Пасічніченко.// Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 151-161
17. Пеша І.В. Соціальна допомога безпритульним та бездоглядним дітям, що надається закладами та організаціями різного рівня підпорядкування / І.В. Пеша // Укр. соціум. – 2007. – № 5/6. – С. 44-56.
18. Репнова Т.П. Соціальний патронаж сім'ї : [модель роботи соц. психолога в навч. закл.] / Т.П. Репнова // Практик. психологія та соц. робота. – 2008. – № 10. – С. 15-31.
19. Романова Н.Ф. Оцінка потреб у наданні послуг з паліативної допомоги в Україні / Н. Ф. Романова, Д. Р. Чайківська // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 3-4. – С. 107-117. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4
20. Сикорская Л. Е. Толерантность в представлениях молодых российских и немецких волонтеров социальной работы / Л.Е. Сикорская // Социол. исслед. – 2007. – № 9. – С. 52-58.
21. Социально-педагогическая подготовка бакалавров по социальной работе : справочник / О.В. Ощехина. – М. : РГСУ, 2016. – 75 с.

22. Формирование карьерных ориентаций будущих социальных работников в процессе двухуровневой подготовки: монография / Мусина Г. Мазнова Х. – Астрахань : Астраханский ГУ, 2016. – 108 с.

23. Целых М.П. Возникновение и развитие психоаналитического подхода в социальной работе США / М.П. Целых // Педагогика. – 2012. – № 10. – С. 93-102.

24. Целых М.П. Роль Мэри Ричмонд в истории развития профессиональной социальной работы / М.П. Целых // Педагогика. – 2011. – № 9. – С. 85-94.

25. Шевченко В. М. Роль молодіжних організацій у вирішенні соціальних проблем молоді / В. Шевченко // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2014. – № 1-2. – С.116-121.

26. Щербата Г.М. Соціальна робота: теоретико-методологічні основи та практична значущість / Г.М. Щербата // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. Сер. Соціол. науки. – 2008. – Т. 11, № 1. – С. 54-60.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
ПРОГРАМА КУРСУ	4
МОДУЛЬ 1. Наукові засади розвитку соціальної роботи.....	4
Тема 1. Вступ до соціальної роботи.....	4
Тема 2. Еволюція поглядів на соціальну роботу як суспільний феномен і вид діяльності	5
Тема 3. Соціальна політика держави як основа діяльності соціального працівника	6
Тема 4. Зарубіжний досвід соціальної роботи.....	8
МОДУЛЬ 2. Різноманіття методів соціальної роботи	9
Тема 5. Філософські та соціологічні основи соціальної роботи.....	9
Тема 6. Психолого-педагогічні засади соціальної роботи	10
Тема 7. Технології соціальної роботи.....	11
Тема 8. Соціальна адаптація як механізм соціалізації особистості	12
МОДУЛЬ 3. Різноманіття теорій в соціальній роботі.....	13
Тема 9. Типи теорій і моделей соціальної роботи	13
Тема 10. Психологічні моделі соціальної роботи	13
Тема 11. Соціологічні теорії соціальної роботи.....	15
Тема 12. Комплексні моделі соціальної роботи	16
МОДУЛЬ 4. Роль соціальної роботи в нормалізації відношень між соціально-етичними спільнотами	17
Тема 13. Портрет соціального працівника та етичні правила його діяльності	17
Тема 14. Основи комунікативної діяльності працівника соціальної сфери	18
Тема 15. Особливості консультування в соціальній роботі	19
Тема 16. Основи комунікативної діяльності працівника соціальної сфери	20
МОДУЛЬ 5. Медико-соціальні основи здоров'я та роль фізичної культури в соціальному захисті людей	21
Тема 17. Соціальна робота з молоддю	21
Тема 18. Соціальна робота з людьми похилого віку.....	22
Тема 19. Соціальна турбота про побут та працевлаштування інвалідів та малозабезпечених верств населення	23
Тема 20. Соціальна робота з обдарованими дітьми	24
МОДУЛЬ 6. Соціальна робота з дезадаптивними групами людей.....	25
Тема 21. Девіантна поведінка як проблема соціальної роботи.....	25
Тема 22. Соціальна робота з проблемними сім'ями	26
Тема 23. Соціальна робота з дітьми, яки залишились без піклування батьків	28
Тема 24. Соціальна робота з бездомними.....	29
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	31
ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ	32
ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ.....	33
ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (3 семестр).....	35
ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (5 семестр).....	36
ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ (4 семестр)	37
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39

Навчальне видання

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Методичні рекомендації
для студентів 2 та 3 курсів факультету «Соціальний менеджмент»
денної форми навчання

Автор-упорядник ГОГА Наталія Павлівна

В авторській редакції
Комп'ютерний набір: *Н. П. Гога*

Підписано до друку 14.09.2016. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Ум. друк. арк. 2,56. Обл.-вид. арк.1,78.
Тираж 60 пр. Зам. №

План 2016/17 навч. р., поз. № 6 в переліку робіт кафедри

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002.

Надруковано у видавництві
Народної української академії

Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.